

42 reculare non potest, ubi res integra sit, neque jus emptoris alias deterius efficiatur pro facti qualitate. *l*

Si vero emptor, ut imminet non evitabilem evictionem impediatur, bona fide, ut venditoris, ac propriam meliorem efficiat conditionem, cum transactione concurrat, aliquam summam, vel speciem praestando, justum, ac rationabile est, ut venditor id ei reficiat; *m* Aliquis ad id ipsum emptorem obligantibus, ut scilicet ubi per hanc praevencionem impedire potest evictionem, ad eam non agat, quod tamen probabiliter non habet, nisi fraus, vel collusio accedat. *n*

Alienorum autem, seu alius affectorum bonorum emptoris, quando à Domini vendicatione, vel à creditorum hypothecariis actionibus tuti sint foris disputare solet; Distinguendo autem aliena, quae à non domino vendita, per dominum vindicentur, ab iis, quae vendita per dominum hypothecis affecta sint; Juris regula domino vindicanti rem suam assilite etiam absque pretii restitutione, quamvis emptor in bona fide sit versatus, cum ea excuset à penis, quibus cum mala fide emens à non domino, subjacet, non tamen pretii repetitionem tribuit, nisi à proprio auctore; o Nisi à non domino, à quo desperata esset recuperatio, ut domini utile negotium geratur, atque charitatis officium exerceatur, facta sit redemptio, cum tunc domino vindicandi, refectionem ejus, quod erogatum est rectè obici posse aequitas suadeat. *p*

Publicam vero nudinarum, seu portuum, vel emporiorum fidem, emptorem tutum reddere, vel saltem pretii bona fide erogari refectionem tribuere, quaedam non scripta æquitas frequentius moribus recepta docet, quamvis scripti juris rigor alter disponat, & alicubi fervetur. *q*

De altera vero publica fide judicialis haest, frequens est questio, an emptorem tutum reddat, ea vero sequentem casum hypothecam, non autem istam domini, ac vendicationis percipit, cum respectu domini non detur hac securitas, quamvis alias respectu creditorum daretur ut infra.

Idemque receptum est in ea emptoris affectuatione, quam lex tribuit ementibus bona defuncti ab herede beneficiario, hereditario tamen titulo expressè vendente, ut ab ipsius defuncti hypothecis, ac oneribus afficeret, non autem ab alieno dominio, minime à prioris domini hypothecis, & oneribus rei infixis; Quinimo una opinio credit, ut neque spectu hypothecarum ipsius defuncti omnimoda sit securitas, quoties facta aliorum bonorum excussione, subsidio locus aperitur. *r*

Ementes autem ab hostibus, vel iis, qui jure legitimi belli aliena bona nacti sunt, quoties apud eos pernoctaverint, talisque naturæ sint, quod postliminio non redeant, tunc redduntur, cum declarationibus, de quibus in sua sede. *s*

Majores igitur, ac frequentiores audit foris quaestiones ementium sub dicta judiciali haest publica fide; Ita vero ab eo jure offerendi, quod lex posterioribus creditoribus tribuit ita ementem tutum reddit, ubi actus nullitatis vicio non subjaceat; Cadente quaestione, an eadem securitas competat ipsimet creditori, ad cujus instantiam venditio judiciali auctoritate sequatur, ubi impletur emat, atque probabilior est affirmativa, quoties fraus, vel simulatio aliter non suadeat. *t*

Ille vero, qui ex privato contractu à debitore emit, vel in solutum recipit, quamvis pretium in antiquioris debiti dissolutionem erogatum sit, à dicto posteriorum creditorum jure offerendi tutus non redditur.

Si autem ad posteriorum creditorum instantiam judicialis ad hastam publicam venditio sequatur, integrum est anterioribus eorum hypothecis contra emptorem ad ipsam rem venditam, eisque affectum prosequi, nisi contumacialis negligentia obster, eosque ad pretii prosequutionem contra posteriores cogat; Quod tamen certam, ac generalem determinationem non habet, sed pro locorum, ac ditionum, seu Tribunalium diversis legibus, ac stylis, eam diversam recipit. *u*

Consensus autem nudum expressus, sed etiam tacitus, vel rati habitio creditoris, emptorem tutum reddit, quamvis de privata, & conventionali venditione agatur, talisque consensus ex receptione, vel petitione partis pretii resultare dicitur. *x*

In Urbe vero ex peculiari lege ementes Baronum, ac Domicellorum bona ab eo Tribunali, quod sub Congregationis Baronum vocabulo explicatur, omnino tuti redduntur ab hypothecis, omnibusque vinculis, & oneribus,

etiam iis, quae dominium Auctoris possessoris non autem tertii redolent in pretium translatis; Quod etiam in conventionali venditione ex Pontificio chirographo ad instar dictæ legis concedi solet. *y*

Eademque omnimoda libertas, ac securitas est eorum, qui cum legitima superioris auctoritate emunt officia venalia, & loca montium, seu jura cum Principe, vel Republica, cum non à privato venditore, sed ab ipso Principe sub fide publica emi dicantur. *z*

Circa emptoris perionam disputationes cadere solent, quando unus alterius nomine emat, an veritas, vel simulatio attendenda sit, quod distinctionem recipit ab ipsorum bonorum natura, & qualitate; Si enim in differentia sunt, ac liberi commercii, veritas potius attenditur, quam quod simulatè conceptum sit; In iis autem, quae differentia sunt, atque commercii libertatem non habeant, ut sunt feuda, & officia, aliaque Regalia, simulatio praevaleat, idem dicitur emptor, ac dominus, sub cuius nomine acquisitio cantat. *a*

Si vero sibi ipsi acquirat de aliena pecunia, ipse est emptor, & dominus, nisi testatoris praecipium in eo, qui fideicommissio gravatus est aliud suadeat. *b*

Ubi autem in ipso acquisitionis actu dicatur eam fieri pro persona nominanda; Tunc facta nominatione ille, qui nominatus est, censetur ab initio emptor, Alter vero instrumentum, vel organum, ideoque omnia onera, seu vincula per ita acquirentem injuncta, nominatione sequuta, evanescent; Quamvis aliquorum opinio fit inter necessarium, ac voluntarium nominationem distinguendum esse; Quaestione etiam cadente circa tempus, in quo hæc nominatio facienda sit, ut hunc effectum producat, quod ex facti circumstantiis fraudem includentibus, vel excludentibus determinationem recipit. *c*

Circa rem vero in contractum deductam quaeri solet, an ad corpus, vel ad mensuram venditio facta sit, & quaerens juxta hanc speciem, infra quantum tempus mensura fieri debeat, peti valeat, quodque alias praescriptio, vel praesumptio jam factæ resultet, quod pariter ex facti qualitate pendet, ideoque certam regulam generalem non admittit. *d*

Item circa rem quaestiones cadunt, an fodinae, thesauri, lapides, aliaque abcondita, atque sub solo, seu superficie existentia sub isto contractu cadunt, atque regula est affirmativa aliquibus limitationibus subiecta. *e*

Pacta item adici solita, disputandi non infrequentem occasionem praebent, illud praeterit commissorium, super cuius validitate, ob usuræ suspicionem dubitari solet, ac etiam quando ad exercitum deductum censetur, quod pariter à singularium casuum circumstantiis determinationem recipit ut in sua sede. *f*

Plerique vero privilegiatis quamvis vendendi potestatem habentibus, actus perfectione non obstantè, competit facultas admittendi novas oblationes, seu additionem, quod, quando, & quomodo procedat, non de facili sub compendio est explicabile, utpotè à diversis facti circumstantiis pendens, ideoque in sua sede agitur. *g*

Emptionis resolutio sequi solet, nedum ex infirmis causis juris offerendi, vel pacti commissorii, sive additionis; Verum etiam ex pactis resolutivis, ac frequentius ex retractu conventionali, qui sub nomine juris redimendi, seu pacti de retrovendendo explicari solet; Istoque casu disputationes cadunt super hujus juris, vel pacti praescriptione, seu in integrum restitutione adversus praescriptionem, ac etiam super pretio, quod à redimere volente praestandum, seu offerendum est, atque probabilior est, ut illud praestari debeat, unde propterea intermedium augmentum, seu decrementum sit emptoris; Ac etiam, an istud pactum egeat eadem solemnitate, qua venditio. *h*

Verum hæc species retractus, ac altera legalis, quæ ratione vicinitatis, vel sanguinis, aut consorcii, seu inquilinatus, vel census cum similibus, sub retractum, ac servitutum materia cadunt, Atque sub eadem agitur, an usus & habilitationis, vel usufructus servitus vendendi facultatem impediatur.

Emptoris quoque obligationes ex causa pretii, vel ratione onerum, quibus res empti subjacet, tanquam causativæ, vel occasionales, ubi contractus absque ipsius culpa, vel facto voluntario effectum foreiri desinit, cessant, ac evanescent, ex regula cessantis effectus cessata causa; Nisi verè delegationis requisita accedant favore tertii. *i*

Pleraque vero alia concernentia emptoris defensionem cum juribus eorum, qui cum pretio dimissi sunt, vel qui in contractu intervenierunt.

Sive

Sive circa venditoris potioritatem in concursu cum emptoris creditoribus, ubi venditio facta sit, habita fide de pretio, crediti, ac debiti, seu concursus creditorum materiam potius respiciunt. *j*

Prout sub usufructu materia cadunt ea, quae frequenter foris disputare solet super usufructu pretii non soluti pendente eo tempore, quo emptor re, & pretio fruatur, & quæ sub recompensativo fructuum nomine explicari solent, sive partium conventio accedat, sive non, & de quibus in dicta usufructu sede. *m*

Ad vitam quoque emptoris, vel aliquod determinatum tempus iste emptioni, & venditionis contractus fieri solet, adeo ut cessante vita, vel expirato termino, contractus evanescat; Isto autem casu sub iudice lis, an istum emptionis, & venditionis, vel potius locationis, & conductionis, aut innominatum contractum hæc species conventionis roleat, ad plures effectus, praesertim verò periculi in ipsa re contingenti, ac oneris refectionis, seu læsionis, an intret in vitalitatis, quod varias habet opiniones in sua sede recensitas; Ac etiam ad effectum retractus activi, & passivi, de quo pariter in praefata retractuum materia habetur. *n*

Ubi verò agitur de venditione bonorum alienandi prohibitionem habentium, quam cum Principis dispensatione fieri contingat, ut frequentius fortitur in ea venditione, quæ facta bonorum Ecclesiarum, ac Apostolice beneplacito, seu eorum, quæ fideicommissis, vel majoratui subiecta sunt, cum fideicommissi derogatione, ac similibus, quaestiones cadunt super derogationi, vel beneplaciti vitio, seu mala executione, formaque non servata, sive emptoris sollicitudine in pretii erogatione, ac similibus, quæ hujus emptionis, & venditionis contractus peculiariter non sunt, sed cuiusque alienationis, etiam laicæ, ac impropræ, quæ per obligationem sequatur, congrunt, ideoque sub alienationum, & contractuum sede potius cadunt. *o*

a hoc tit. disc. 4. cum seqq.
b sub tit. de credito disc. 32. & 70. cum seqq.
c sub tit. de alienat. & contract.
d sub tit. de alienat. disc. 47. tit. de iur. di. disc. 71.
e sub tit. de feud. disc. 66.
f hoc tit. 26. & 40. & sub tit. de credito disc. 70. & seqq.
g sub tit. de feud. disc. 66. sub tit. de Regal. disc. 4. & 10.
h hoc tit. disc. 2.
i eodem disc. 2.
l sub tit. de servit. disc. 65.
m sub tit. de dote disc. 156. & sub tit. de alienat. & contract. disc. 40.
n disc. 4. cum seqq. hoc tit.
o eod. disc. 4. cum seqq. & disc. 15. usque hoc tit. & sub tit.

de Regal. disc. 125.
p disc. 5. & seq. & sub tit. de Regal. disc. 117. & 125.
q sub tit. de dote disc. 160.
r eodem disc. 5. & seq. hoc tit. sub tit. de Regal. disc. 117. & 125.
s hoc tit. disc. 27. & in aliis proximis.
t de his omnibus disc. 24. & 25. 27. & 28.
u dicto disc. 27.
x dicto disc. 24. & seq.
y dicto disc. 24. & seqq.
z ibidem.
a de his disc. 16. cum seqq. & sub tit. de feud. disc. 44.
b sub tit. de penson. disc. 68. & 69.
c disc. 26. hoc tit. & sub tit. de feud. disc. 32.
d disc. 34. & seqq. & disc. 40.
e disc. 9. & seq.
f disc. 11. 17. & 18.
g disc. 8.
h dicto disc. 11.
i hoc tit. disc. 19. & sub tit. de feud. disc. 44.
l disc. 37.
m disc. 19.
n disc. 16.
o disc. 42. & sub tit. de feud. disc. 58. & sub tit. de Regal. disc. 129.
p dicto disc. 58. de feud. & disc. 129. de Regal. & sub tit. de usur. disc. 5.
q locis proximè citatis.
r hoc tit. disc. 41. & sub tit. de credito disc. 53. & 54.
s dicto disc. 59. de feud.
t hoc tit. disc. 31. & sub tit. de credito disc. 53. & 54.
u locis proximè citatis.
x tit. de credito disc. 34. & 35.
y sub tit. de feud. disc. 73.
z sub tit. de Regal. disc. 36. cum seq.
a sub tit. de feud. disc. 7. & sub tit. de Regal. disc. 1.
b sub tit. de fideicommiss. disc. 77.
c hoc tit. disc. 29. & 30.
d disc. 7.
e disc. 44. hoc tit.
f disc. 33.
g sub tit. de Regal. disc. 81.
h hoc tit. disc. 32. & sub tit. de servit. disc. 85. & 87.
i hoc tit. disc. 23.
l sub tit. de credito disc. 1. & seqq. & hoc tit. disc. 21. & 22.
m sub tit. de usur. disc. 15. cum seq.
n hoc tit. disc. 1. & sub tit. de servit. disc. 74. & sub tit. de donat. disc. 54.
o sub tit. de alienat. & contract. disc. 1. & seqq. & sub tit. de fideic. disc. 160. & seqq.

Finis Partis Secundæ Libri Septimi.